

Vejledning til ansøgning om forsøgsordningen for kyst- og naturturisme

Forsøgsordningen skal gøre det muligt at gennemføre op til 10 forsøg i kystnærhedszonen, som kan styrke kvaliteten i turismeproduktet i dansk kyst- og naturturisme under hensyntagen til naturen og landskabet.

Med forsøgsordningen ønsker regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti at give muligheder for udvikling i de kystnære områder og på den måde medvirke til at fremme udviklingen i kyst- og naturturismen. Ordningen giver muligheder for forsøg både inden for egen kommune og for flere kommuner i fællesskab. Der er dog i sagens natur ikke hermed givet tilsagn om at imødekomme alle forslag til forsøg, og der kan kun gives op til 10 tilladelser. Der er tale om en forsøgsordning, der efterfølgende vil blive evalueret.

Regeringen forventer at fremsætte et lovforslag i efteråret 2014 om ændring af planloven og naturbeskyttelsesloven samtidig med at kommunerne udarbejder de konkrete ansøgninger om forsøg. Loven forventes vedtaget ved årsskiftet 2014/ 2015. Det vil være en grundlæggende forudsætning, at forsøgene ikke tilsidesætter uomgængelige hensyn såsom grundlovsbestemmelser, internationale forpligtelser (EU-regler mv.), borgernes (rets)sikkerhed og den private ejendomsret.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal varetage gennemførelsen af forsøgsordningen. Arbejdsgruppen består af Erhvervs- og Vækstministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter samt Økonomi- og Indenrigsministeriet. Ansøgninger om forsøg vil blive behandlet i og vurderet af arbejdsgruppen og forelagt regeringen, inden miljøministeren meddeler tilladelse efter den nye forsøgshjemmel. Forsøgsansøgningerne, der skal være godkendt af kommunalbestyrelsen, indsendes til Naturstyrelsen, der koordinerer behandlingen af de enkelte ansøgninger.

Til brug for kommunernes ansøgninger om forsøg inden for kystnærhedszonen og evt. strandbeskyttelseslinjen og klitfredningen er udarbejdet et ansøgningsskema, som findes på Naturstyrelsens hjemmeside. Det er op til kommunerne selv at beslutte, på hvilken måde de enkelte forsøg beskrives, afgrænses og i hvilket omfang andre aktører inddrages. Det er således muligt at vedlægge bilag til ansøgningsskemaet, der nærmere beskriver forsøgene. Ansøgningsskema, som skal udfyldes for det enkelte projekt findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Forsøgsordningen åbner mulighed for indtil 10 projekter. Der gennemføres to ansøgningsrunder med mulighed for 5 projekter i hver. Ansøgningsskema med konkrete forslag skal sendes til nst@nst.dk og være modtaget senest den 15. januar 2015 for første ansøgningsrunde og senest 1. maj 2015 for anden ansøgningsrunde.

Projekterne vil blive sendt i høring hos berørte myndigheder, og den endelige udvælgelse af forsøgsprojekter forventes at ske i henholdsvis foråret 2015 og sommeren 2015. Herefter udarbejder de udvalgte kommuner – afhængig af projektets karakter – det nødvendige plangrundlag efter planlovens regler, miljøvurdering, samt meddeler eventuelle tilladelser til de udvalgte forsøgsprojekter. Denne vejledning gennemgår, hvad ansøgningerne skal indeholde.

1. Kommune

Oplysning om i hvilken eller hvilke kommuner forsøget skal foregå.

2. Titel på projekt

Oplysning om projektets titel.

3. Kontaktperson

Oplysning af kontaktperson i kommunen ved navn, mailadresse og telefonnummer.

4. Dato for ansøgning

Oplysning om hvornår ansøgningen er indsendt.

5. Sted/ Lokalitet

Det skal angives, hvor forsøget finder sted geografisk med stednavn. Matrikel nr. oplyses, og kort vedlægges.

6. Ejer af arealet/arealerne

Kommunalbestyrelsen kan indsende ansøgning i samarbejde med investorer og grundejere af arealerne. Med henblik på at undgå ekspropriation kan der alene ansøges om projekter på arealer, som enten er i kommunens eje eller, hvor kommunen har indgået aftale om forsøget med grundejerne. Der vedlægges bilag under punkt 15 for eventuel indgået aftale med grundejer(e).

7. Beskrivelse af forsøg

Ansøgningen skal indeholde en kort overordnet beskrivelse af forsøget, herunder hvilke bestemmelser, der ønskes fraveget og formål med forsøget. Der skal ligeledes redegøres for, hvordan projektet lever op til den politiske aftales tre udvælgelseskriterier.

Det betyder, at der skal redegøres for projektet i forhold til følgende forhold:

- Der skal være et potentiale for udvikling af kyst- og naturturismen, for øget tiltrækning af udenlandske turister, samt mulighed for at forløse dette potentiale med etableringen af forsøget.
- Etableringen af konkrete fysiske projekter skal ske i tilknytning til øvrige turismemæssige aktiviteter for at sikre størst mulig synergi og samspil med de sammenhængende turistpolitiske overvejelser i kommunens planlægning for turisme for at understøtte en samlet udvikling i området.
- De fysiske projekter skal være bæredygtige, arkitektonisk indpasset og opført under særlig hensyntagen til den omkringliggende natur- og landskab.

Der skal endvidere redegøres for eventuelle konsekvenser for internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede arter i overensstemmelse med kravene i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter.

8. Hvornår realiseres forsøget?

Der vedlægges en proces- og tidsplan for den kommunale planlægningsproces samt tidplan for realisering af forsøgsprojektet. En eventuel sammenhæng til andre relevante projekter eller processer i kommunen eller nabokommunerne synliggøres i tidplanen.

9. Oplysning om afledte udgifter

Der redegøres for forventede afledte udgifter til for eksempel nye veje, parkeringspladser, bekæmpelse af sandflugt, kystsikring m.v. samt oplysning om, hvorvidt udgiften forventes afholdt af private lodsejere, kommunale eller statslige myndigheder. Der skal her gøres opmærksom på, at der ikke er afsat økonomiske midler ved de statslige myndigheder til at afholde afledte udgifter.

10. Hvem står for opførelse af anlæg / realisering

Der redegøres kort for hvem, der er ansvarlig for realisering af forsøget, herunder aftaler med andre aktører, forventninger til realisering mm.

11. Oplysning om forhold til Natura 2000 områder, bilag IV-arter og andre internationale forpligtelser

Det redegøres for eventuelle konsekvenser for internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede arter i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter. Det kan f.eks. vedrøre forholdet til Natura 2000 områder, bilag IV-arter, og andre internationale forpligtelser, herunder afstand mellem forsøgsområde og beskyttelsesområder.

12. Er projektet omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer?

Kommunerne kan oplyse deres umiddelbare vurdering af, om projektet er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer.

13. Er projektet opført på bilag 1 og/eller 2 i VVM-bekendtgørelsen?

Kommunerne kan oplyse deres umiddelbare vurdering af, om projektet er opført på bilag 1 og/eller 2 i VVM-bekendtgørelsen.

14. Liste over bilag

Oplysning om vedlagte bilag. Der skal vedlægges bilag som understøtter redegørelser om punkterne 6, 7 og 8. I Punkt 6 vedlægges aftale indgået med ejer såfremt kommunen ikke er ejer af arealet / arealerne. For punktet 7 kan det ske i form af et prospekt, som blandt andet indeholder kort over stedet, skitser, tegninger, foto, som kan illustrere projektet samt kommunens sammenhængende turistpolitiske overvejelser. Punkt 8 vedlægges forsøgsprojektets proces- og tidsplan.

Inspiration til konkrete projekter

Forsøgsordningen skal give kommunerne mulighed for, f.eks. i samarbejde med private aktører, at lave projekter, der giver turisterne et bredere udbud af oplevelser ved de danske kyster og i naturen.

I flere af Danmarks nabolande, hvor hensynet til natur og miljø ligesom i Danmark vægtes særdeles højt, har man iværksat konkrete projekter på udvalgte steder for at fremme kyst- og naturturismen.

I Norge har man etableret spektakulære udsigtspunkter, servicebygninger, parkeringspladser, stier, kunst mv. på udvalgte turistruter. Udkigsposter, bygninger, parkeringspladser mv. er alle designet af internationale arkitekter og er tilpasset og opført under hensyntagen til naturen. Der er endvidere etableret veje rundt i hele Norge, som er blevet udvalgt med baggrund i strenge kvalitetskrav om varieret og unikke naturkvaliteter, f.eks. med et ønske om, at en køretur i sig selv skal være en god oplevelse. Formålet med investeringerne har været at gøre naturen tilgængelig for et bredere publikum.

I Sverige har regeringen igangsat en proces for udvikling af "bæredygtige turistdestinationer", som er internationalt konkurrencedygtige. På baggrund af en ansøgningsrunde over hele Sverige, er der udvalgt 5 specifikke destinationer, som vurderes at have potentiale til at blive bæredygtige destinationer for international turisme: Bohuslän, Kiruna, Stockholms skärgård, Vimmerby og Åre. Destinationerne er udvalgt på baggrund af deres potentiale for at tiltrække udenlandske turister.

Også i Danmark har man arbejdet med, hvordan oplevelsen af landskabet kan højnes og skærpes gennem små, enkle arkitektoniske indgreb af højeste kvalitet. I 2012 udvalgte Realdania og Miljøministeriet i samarbejde med et fagligt ekspertpanel 10 særlige steder i yderområdernes landskaber. Der er afsat 33 mio. kr. til realisering af ankomst- og formidlingsfaciliteter, forstået som små, præcise arkitektoniske indgreb. Det kunne være en bænk, en bro, en udsigtsplatform eller et ankomstareal, som kan formidle naturen på nye måder. Initiativet Steder i Landskabet forventes at kunne understøtte bl.a. kystferieturismen og dermed være med til at skabe jobs og udvikling i landet.

Kommunerne kan med den nye forsøgshjemmel ansøge om godkendelse af byggeprojekter som f.eks. et område med kajakshelters, badebroer og bade- og kuranstalter, besøgscentre, hvor man kan få indblik i områdets unikke natur og kulturhistorie el. lign. Det kan fx være etablering af bedre toiletfaciliteter, iskiosker eller caféer og lignende. Større projekter kunne være hoteller med mulighed for bade- og aktivitetsfaciliteter udenfor sommersæsonen, tennisbaner m.v., samt øget tilgængelighed til stranden via træstier og trapper.

Forsøgsordningen giver muligheder for godkendelse af forsøg både inden for egen kommune og for flere kommuner i fællesskab. Kommunerne kan således slå sig sammen om større projekter, der strækker sig over kommunegrænsen. Afgørende for, om et forsøg vil blive anset som ét projekt er, at der er tale om et fysisk sammenhængende projekt eller et naturligt sammenhængende turistanlæg. Eksempelvis vil en sti langs kysten gennem flere kommuner med shelters indpasset i landskabet med anden bebyggelse kunne udgøre et projekt. Der kan også være tale om en campingplads, eller et feriecenter, der drives som § 1, stk. 4 virksomhed efter sommerhusloven (fx hotel eller kursusvirksomhed mv.) med aktiviteter, der rækker ind over kommunegrænsen, fx golfbaner, rideaktiviteter, put and take fiskeri o. lign., som placeres i tilknytning til andre turismemæssige aktiviteter såsom sommerhusområder, campingpladser o. lign.

Evt. spørgsmål kan rettes til:

Naturstyrelsen v. kontorchef Holger Bisgaard på tlf. 72 54 47 24.

Miljøministeriet ved kontorchef Pia Holm Nielsen på tlf. 22 89 40 70

Turismerelaterede spørgsmål kan rettes til Erhvervs- og Vækstministeriet v. kontorchef Troels Blicher Danielsen på tlf. 91 33 72 54.